

Ancistrochilus rothschildianus

Afrikkalaisia orkideoita pidetään yleisesti vaikeina, mutta tämä kasvaa hyvin hoidettuna ikkunallakin.

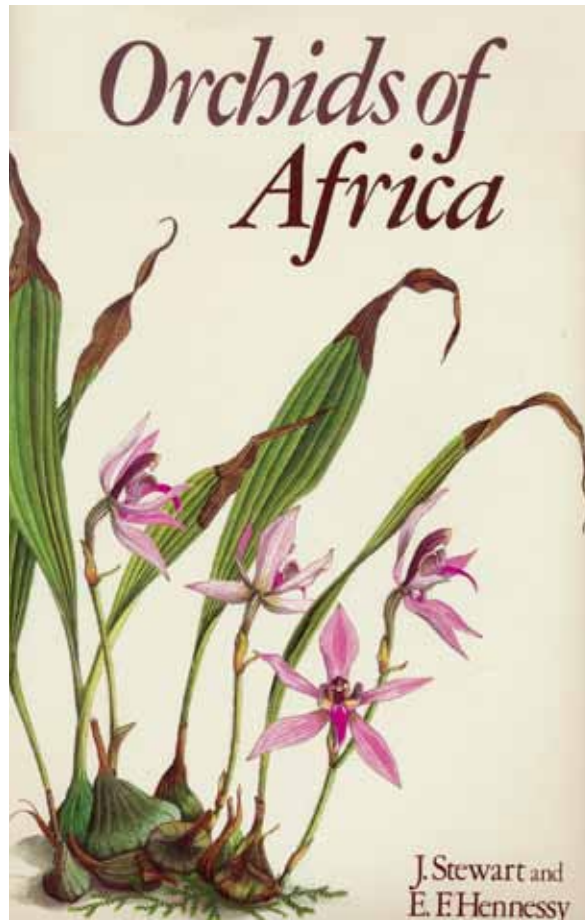
Teksti OILI PENTINSAARI

Walter Rothschild kuului aikansa vaikutusvaltaisimpaan pankkiirisukuun, mutta kiinnostui luonnontieteistä ja ilmoitti jo 9-vuotiaana haluavansa perustaa museon. Unelmansa hän myös toteutti: opiskeli eläintieteilijäksi ja keräsi valtavat kokoelmat, jotka ovat edelleen nähtävissä Tringin luonnonhistoriallisessa museossa, tunnin ajomatkan päässä Lontoosta. Hänellä oli myös kasvihuoneita eksoottisia kasveja varten. Kasvien joukossa oli W.G. Smithiltä Nigeriasta saatu orkidea, jonka hän lähetti RHS:n orkideakomitean sihteerille James O'Brienille. Tämä kuvasi sen 1907 kasvattajansa nimellä *Ancistrochilus rothschildianus* (Gardeners' Chronicle 41:51). Suvun nimi tulee kreikan sanoista *ankistron* koukku ja *cheilos* huuli. Suvussa on vain kaksi lajia.

Ancistrochilus rothschildianus kasvaa päiväntasaajan Afrikassa, länsirannikolta Ugandaan 500–1100 metrin korkeudella. Useimmiten sitä on löydetty suurten puiden vaakasuorilta oksilta parinkymmenen metrin korkeudelta maasta. Lämpötila kasvualueella on lähes sama koko vuoden, 23–26 astetta, öisin 6–8 astetta alempi. Ilmankosteus on suuri: 85–90 prosenttia, 2–3 kuukauden ajan kestäväällä kuivemmalla kaudellakin 75–80 %. Valoa laji saa suurin piirtein yhtä paljon kuin katleijat.

Kuvaus

Ancistrochilus rothschildianus kasvaa 15–35 sentin korkuiseksi. Sen varsimukulat ovat litistyneen päärynän muotoiset, noin 3–5 senttiä halkaisijaltaan. Varsimukulan pää-



hän kasvaa useimmiten kaksi lehteä. Ne ovat 10–30 sentin korkuiset, 3–7 sentin levyiset, suonikkaat ja ohuet. Lehdet kiihtyvät kärjistä alkaen samanaikaisesti, kun valmistuneen varsimukulan tyveltä kasvaa 1–2 ohutta kukintovartta. Parinkymmenen sentin pituisiin kukintovarsiin avautuu 2–3 kukkaa. Kukkiin kehälehdet ovat joko valkoisia, vaaleanpunaisia tai violetteja, huuli on tummemman punainen. Kukan läpimitta on 5–8 senttiä, ja kukka tuoksuu hienostuneen sitruunaiselta ja kestää yli kuukauden.

muut kasvualustat. Koska en halua jakaa kasvia, olen ajatellut istuttaa sen suureen laakeaan astiaan. Kasvini on saanut samanlaisen hoidon kuin katleijanikin: perusteellisen suihkutuksen kerran viikossa ja siinä yhteydessä talvella merilevää ja kasvukaudella mietoa ravinnetta. Kukinta-aika on pitkä, sillä kukat avautuvat eri aikaan ja kestävät viikkoja. Kukkiin lakastuttua kastelua voi hiukan vähentää, kunnes uusi kasvu taas alkaa. ■

LÄHDE J. Stewart, E.F. Hennessy 1981: *Orchids of Africa*, The Macmillan Press Ltd

Kasvatus

Filippa Bredenberg kertoo kasvistaan: Olin käymässä pari vuotta sitten Saksassa Regina Elsnerin tarhalla. Siellä ihastuin heti omituiseen afrikkalaiseen orkideaan, jolla oli hullunkuriset varsimukulat. En tiennyt lajista mitään, mutta ostettavahan se oli.

Kasvini on ollut valoisa ikkunalaudalla niin, ettei suora auringonvalo ole siihen yltänyt. Lisävaloa se ei ole saanut edes talvella, ja hyvin se on tyytynyt huoneilman kuivuuteenkin. Kasvualustana sillä on Schwerterin Optimiertseosta, jossa on pinjankuoren seassa simpukankuoria ja muita pH-arvoa tasaavia ainesosia. Seos läpäisee hyvin vettä, vaikka onkin hienojakoisempaa kuin useat